

परिशिष्ट क :

परिशिष्ट (क)

वि.सं १९०० देखि २००० सम्म रचित, प्रकाशित एवम् उपलब्ध सवाई काव्य, रचनाकार, रचनाकाल र प्रकाशन संस्था आदिको विवरण निम्न प्रकारको रहेको छ :

- भोटको लडाईँको सवाई, बाग्दल डाँगी (लालवीर आउमासी), सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९१२
- काबुलको सवाई, दीनबहादुर हवल्दार, इण्डियन इम्पायर प्रेस, वाराणसी; १९१९
- जङ्गबहादुरको सवाई, नरबहादुर राना, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९३३
- मुक्तियारको सवाई, रहजलदिल विश्वकर्मा, 'यो वर्तमान, त्यो संस्मरण'मा सङ्कलित; १९३३
- सुनसुन राजा पञ्च, बलभद्र नेउपाने (१९३३), बुईंगल; सम्पा. कमल दीक्षित (चौ.सं.); साभ्ना प्रकाशन, ललितपुर; २०५० मा सङ्कलित।
- मनिपुरका लडाईँको सवाई, ले.ना. तुलचन आले, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९४०
- ब्रह्मतत्त्वको सवाई, बबगुनी गुरुङ्ग, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९५०
- अब्बर पहाडको सवाई, धनवीर भण्डारी (निर्धा); सुब्बा होमनाथ, केदारनाथ, वाराणसी; १९५१
- शिलाङ्का भैंचालाको सवाई वा भैंचालाको सवाई भाग १, धनवीर भण्डारी (निर्धा), सुब्बा होमनाथ केदारनाथ; १९५४
- दार्जिलिङ्को पैढाको सवाई, डाकमान राई थुलुङ्ग, सर्व हितैषी कम्पनी, वाराणसी; १९५६
- वि.सं. १९५६ सालको पैढाको सवाई; पं. दिलुसिंह राई, (र.का.१९५६), आर्य समाज मन्दिर, दार्जिलिङ्ग; २०२६।
- चरीको सवाई, मनिराज शाही, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९५७
- भक्तिको सवाई, शूरवीर गुरुङ्ग, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी तथा हरिहर विश्वराज, वाराणसी; १९५८
- गोपिनीको सवाई, रहरसिंह राई, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९५८
- विष्णुको सवाई, भवानीशङ्कर घिमिरे, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९५८
- राजा भरथरीको सवाई, प्रतिमान, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९५८
- गोर्खा थरगोत्र प्रवरावली; शिखरनाथ शर्मा, यसोदा पुस्तकालय, वाराणसी; १९५८
- आसाम र शिलाङ्को सवाई, जनकलाल शर्मा हुङ्गेल, गोर्खा पुस्तक एजेन्सी, वाराणसी; १९५९

- काशीको सवाई, चेतनाथ आचार्य ; विश्वराज हरिहर शर्मा; वाराणसी; १९६०
- धर्म अधर्मको सवाई, खम्बसिंह राया खत्री, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ र विश्वराज हरिहर शर्मा, वाराणसी ; १९६०
- सासूबुहारीको भगडाको सवाई, अमृत सिँजापति वानिया छेत्री; सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी तथा विश्वराज हरिहर शर्मा, वाराणसी ; १९६०
- जर्मनीका लडाइँको सवाई, नवलसिंह घर्ती ; प्रकाशक अज्ञात ; १९६२
- किल्ला काँकडाको भैंचालाको सवाई वा भैंचालाको सवाई (दोस्रो भाग), आत्माराम थापा, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी ; १९६२
- श्री ३ महाराज चन्द्रशमसेरको सवाई वा धर्म कीर्तिवर्णन, महन्त रतनगिरी, पशुपति छापाखाना; १९६२
- तिब्बत मिसनको सवाई, लक्ष्मीकान्त भट्टराई, विश्वराज हरिहर शर्मा, वाराणसी; १९६६
- अर्जुनगीताको सवाई, रेवतीरमण उपाध्याय, दुर्गा साहित्य भण्डार, वाराणसी ; १९६५
- गोदावरी पर्व सवाई, रेवतीरमण नेउपाने ; अज्ञात ; १९६५
- अछामको सवाई, कृष्णबहादुर उदास, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९६५
- शिव पार्वतीको सवाई, ह. रणदल सिल्वाल खत्री, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी तथा हरिहर विश्वराज, वाराणसी ; १९६५
- काशिजीको सवाई, जितमान आले, गौरी यन्त्रशाला, वाराणसी ; १९६९ पूर्व
- नागाहिलको सवाई, गजवीर राना मगर, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ वाराणसी ; १९६०
- गङ्गा महात्म्यको सवाई तथा गङ्गा बाढीको सवाई, शिखरनाथ शर्मा सुवेदी, प्रकाशक लेखक स्वयम्, वाराणसी ; १९७३
- जर्मनीको लडाइँको सवाई वा युरोप महाभारत, नरेन्द्रनाथ शर्मा, नरेन्द्रनाथ काशीनाथ, वाराणसी; १९७७
- खिकामाछा जलेको सवाई, ज्यो. हर्षराज बाँडा, वनका फूल, २०५५; पृ. ५३ मा नेपाल इतिहास विकास समिति, भोजपुरका निमित्त महेन्द्र बहादुर कार्कीद्वारा सङ्कलित; १९७८
- सूर्य पूराणको सवाई, रामप्रसाद उपाध्याय सत्याल, हरिशङ्करलाल नेपाली, हितचिन्तक प्रेस, रामघाट वाराणसी ; १९८२
- सवाई वा नेपाली भाषाको सवाई, धरणीधर शर्मा कोइराला, नेपाली साहित्य सम्मेलन पत्रिका १९ : ९०-९२, दार्जिलिङ् (सम्पा- भरत यादव, रामलाल अधिकारी) १९८१

- अम्बलका बैगुनको सवाई, डा. मणिराम वर्मा, लेखक स्वयम्; गोर्खा फार्मसी, पञ्चगङ्गा बनारस; १९८२
- कानिको सवाई तथा गान्धीको सवाई, रामचन्द्र शर्मा, सर्व हितैषी कम्पनी वाराणसी ; १९८७- '९२ तिर
- नब्बे सालको सत्यानाशी भीषण भैंचालाको सवाई, लेखक अज्ञात ; प्रका. सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, (मदन सौरभ-मदन पुरस्कार पुस्तकालय,मा उल्लिखित) ; १९९१
- नब्बे सालको भैंचालोको सवाई, पद्मबहादुर खत्री, अस्पष्ट ; १९९१
- नब्बे सालको भैंचालोको सवाई, खडानन्द शर्मा, सर्वहितैषी कम्पनी, वाराणसी ; १९९२
- नब्बे सालको भैंचालोको सवाई, जीवनाथ काफ्ले, लेखक स्वयम्, वाराणसी ; १९९१
- नब्बे सालको भैंचालोको सवाई, शेर बहादुर कँवर छेत्री, लेखक स्वयम् ; १९९१
- श्री ३ महाराजको महाकाली सवारी भएको सवाई, शेरबहादुर कँवर छेत्री, लेखक स्वयम् १९९१
- श्री ५ बडामहारानी स्वर्गवास भएको सवाई, शेरबहादुर कुँवर छेत्री ; पूर्ववत् ; १९९१
- बलुचिस्तानको प्रलयङ्गरी भैंचालोको सवाई, धनवीर भण्डारी, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९९२
- गोर्खा थर गोत्रको सवाई, रामप्रसाद उपाध्याय सत्याल, विश्वराज हरिहर शर्मा ; वाराणसी ; १९९५
- कलिको सवाई, महाप्रभु बरादाज्यु, कुमाल डाँडा, गल्मी, लु. अ. ; धर्मागत, ओमप्रकाश र उमानाथ, २०५५मा प्रकाशित तर प्रकाशकका चौथो पुस्ताका लेखकले लेखेको भनिएको ।
- आत्मब्रह्मको सवाई, हवलदार सोऽहमराज गुरुङ, साभ्ना प्रकाशन (लोक संस्कृतिको घेरामा लमजुङ्मा धर्मराज थापाद्वारा सङ्कलित) ; रचना काल १९९१
- कामक्रोधको सवाई, भूपटबहादुर राणा, भूपट स्मृतिग्रन्थ (सम्पा.चूडामणि रेग्मी, काठमाण्डौ,मा सङ्कलित) रचनाकाल- अनुमानित १९९४
- म्याग्दी तालपरेको सवाई, भूपट बहादुर राणा, पूर्ववत् ; अनुमानित, १९९४
- हस्वदीर्घ आदिको सवाई, गोपाल पाण्डे असीम, लेखक स्वयम्; काठमाण्डौ १९९७
- रङ्गमहलको सवाई, मनिचन चामलिङ् राई, इण्डियन इम्पायर प्रेस, बनारस ; १९९३
- धामीको सवाई, ह. दिलबहादुर, सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; १९९९

* *

परिशिष्ट ख :

परिशिष्ट (ख)

यहाँ वि.सं. २००० पछि २०५६ सम्म रचित, प्रकाशित एवम् उपलब्ध नेपाली सवाई काव्यहरूको सूची प्रस्तुत गरिएको छ ।

- श्याम गौतम, *हरेरामको सवाई*; हरिकीर्तन मण्डल, युद्धसडक काठमाण्डौ ; २००३
- रेवतीरमण उपाध्याय, *तीर्थावलीको सवाई*; सि.पा.; बाबू माधवप्रसाद शर्मा, वाराणसी; २००७
- जनकलाल कायस्थ, *अमर गुँद सवाई*; गीता गेह, पचली ; प्रकाशक लेखक स्वयम् ; २००७
- रामजी उपाध्याय खतिवडा, *श्री ५ पृथ्वी नारायण शाहको सवाई* (दो.सं.) ; प्र. सुब्बा होमनाथ केदारनाथ, वाराणसी; २००८
- रामजी उपाध्याय, *श्री ५ त्रिभुवन वीर विक्रम शाहको सवाई*; प्रकाशक अज्ञात ; २००८
- पं. हरिनारायण शर्मा अधिकारी, *लाल पार्टीको सवाई*; गोङ्गोटिया चिया बगान, कालचिनी, जलपाइगुडी; प्रकाशक: नयाँ साहित्य भवन, मुजफ्फरपुर, भारत ; २०११
- ज्यो. हरिप्रसाद पाठक, *भविष्यमान् सवाई* (रचनाकाल २०१२) ; गान्तोक, सिक्किम ; प्र. देवीमानसिंह वस्न्यात काठमाण्डौ ; २०१६
- माधवप्रसाद घिमिरे, *ढिकी र जाँतोको सवाई*; शिक्षा विभाग श्री ५ को सरकार, काठमाण्डौ; २०१२
- प्रेमप्रसाद उप्रेती 'पीडित', *नेपाली र बङ्गालीको सवाई*; उर्लावारी, मोरङ्ग ; प्रकाशक लेखक स्वयम् ; २०१४
- लक्ष्मण लोहनी, *निर्वाचनको सवाई*; पुतली बगैँचा, काठमाण्डौ; निर्वाचन आयोग, काठमाण्डौ; २०१४
- सरोजकुमार शाक्य, *प्रजातन्त्रको सवाई*; काठमाण्डौ र चैनपुर, तेह्रथुम् ; लेखक स्वयम् ; २०१५
- धर्मराज थापा, *श्री ५ महेन्द्र वीरविक्रम शाहको सवाई*; काठमाण्डौ; रत्न पुस्तक भण्डार, काठमाण्डौ; २०१७
- पद्मनाथ तिमल्सेना जैसी, *गोसाइँकुण्ड स्नान गर्न जाने सवाई*; धर्मथली; लेखक स्वयम् ; काठमाण्डौ; २०१७
- पञ्चायतको सवाई; प्रकाशक श्री ५ को सरकार, राष्ट्रिय निर्देशन मन्त्रालय, काठमाण्डौ; २०१८
- भैरव उपाध्याय, *हाम्रो सवाई*; काठमाण्डौ ; लेखक स्वयम् ; २०१९
- रामेश्वरप्रसाद तिमल्सेना, *श्री ५ त्रिभुवनको सवाई*; कानुन तथा न्याय मन्त्रालय, काठमाण्डौ ; लेखक स्वयम् ; २०१९

- बलराम शर्मा अधिकारी, *मोक्षमाला ज्ञान सवाई*; पूर्व १ नं. स्याउले चौतारा, बदलाङ्; लेखक स्वयम्; २०२०
- *पूर्व-पश्चिम राजमार्गको सवाई*; प्रकाशक श्री ५ को सरकार, पञ्चायत मन्त्रालय, काठमाण्डौ; २०२०
- जनकप्रसाद हुमगाँई, *दुःखी गरीवको सवाई*; बलथली, काभ्रे; क्षेत्र बहादुर कायस्थ; यल; २०२१
- देवदास राई, *भूमिसुधारको सवाई*; इलाम, मेची अञ्चल; पञ्चायत प्रकाशन, इलाम; २०२३
- गोपाल पाण्डे 'असीम', *इस्व-दीर्घ आदिको सवाई* (दो.सं.); दरवार हाई स्कूल; लेखक स्वयम्; २०२३
- भाइकाजी कार्की छेत्री, *गाउँ फर्क राष्ट्रिय अभियानको सवाई*; महेन्द्रज्योति गा.पं. बाँसडोल, पूर्व एक नम्बर; लेखक स्वयम्; २०२४
- जनकप्रसाद हुमगाँई, *'खोलो साँघु' वा घर परिवारको सवाई*; बलथली, काभ्रे; प्रकाशक-लेखक स्वयम्; २०५५
- बलराम बराल, *गाउँघरको सवाई*; धूमबाराही, काठमाण्डौ; प्रकाशक-लेखक स्वयम्; २०२४
- विद्यादेवी दीक्षित, *कोयनाको भैंचालो*; काठमाण्डौ, ललितपुर; २०५५
- कृष्णबहादुर दङ्गाल, *बुढीगङ्गा रोकिएको सवाई*; त्रिपुरासुन्दरी गा.वि.स., सुकौरा; प्रकाशक-लेखक स्वयम्; २०५५
- पद्मलाल चालीसे, *सवाई सङ्ग्रह*; टिम्बूरबुङ्, गान्तोक, सिक्किम; रामजीवन उपाध्याय, जोर्थाङ्; सिक्किम
- जनकप्रसाद हुमगाँई, *गोरे घर्तीको सवाई*; बलथली, काभ्रे; प्रकाशिका- शोभा हुमगाँई, बलथली, काभ्रे; २०३२
- लक्ष्मीकान्त शर्मा, *'कमलेश' गोर्खाको सवाई*; उत्तरबङ्ग विश्वविद्यालय, राजा राममोहनपुर; सरस्वती साहित्य सदन, सिलिगुडी; २०४७
- बूँद राना, *साँढेको सवाई*; सिद्धार्थनगर, भैरहवा; २०४३
- वैकुण्ठप्रसाद लाकौल, *लाकौल वंशको सवाई*; महाबौद्ध, काठमाण्डौ ३०; प्रकाशक, लेखक स्वयम्; २०४६
- नरबहादुर लिम्बु योङ्याङ्, *किराँती ऐतिहासिक सवाई*; अर्जुनधारा, भ्यापा; प्रकाशक- हेमन्त सुब्बा; २०५०
- बूँद राना, *अब किन मान्थिन् ?*; सिद्धार्थनगर, भैरहवा; लोक प्रकाशन, सिद्धार्थ नगर, भैरहवा; २०५१
- हस्तबहादुर सोताङ् राई, *सत्य कल्पना (सवाई संग्रह)*; महेशपुर, भ्यापा; लेखक स्वयम्; २०५३

- दामोदर भारद्वाज, *नेपाली संस्कृत महाविद्यालयको सवाई*; वाराणसी, (हाल बिर्तामोड, भ्पापा), नेपाली बुद्धिजीवि वर्ग; वाराणसी
- जी.के. प्रधान 'अभागी', *भानुगीत वा भानुभक्तको सवाई*; कञ्चनजङ्घा ११, २२/२३; रिताक; सिक्किम
- रोहिणीविलास लुईटेल, *छाता र जुत्ताको सवाई*; कालिका स्थान, शनिश्चरे, भ्पापा; *नयाँ कामना* साप्ताहिक ८/६ असोज; बिर्तामोड, भ्पापा; २०३८
- रोहिणीविलास लुईटेल, *विश्व हिन्दू सम्मेलन, वीरगञ्जको सवाई*; कालिका स्थान, शनिश्चरे, भ्पापा; *लोकमत* (७/१२/०३७), बिर्तामोड, भ्पापा; २०३७
- तुलसीमान श्रेष्ठ, *शिवशङ्कर पाध्येको सवाई*; गोरखा; 'गोरखाली साहित्य' लघु शोधपत्र), त्रि. वि.; २०४८
- वैकुण्ठप्रसाद लाकौल, *वीर बलभद्र वा नालापानीका लडाइँको सवाई*; महाबौद्ध, काठमाण्डौ ३०; लाकौल प्रकाशन, महाबौद्ध; २०५०
- अज्ञात, *पशुको पुकार*; सत्यसाई केन्द्र; धरान
- द्रोणकुमार उपाध्याय, *मुसा र भ्यागुत्ताको सवाई*, चन्द्रगढी- ७, मैत्रीटोल, भ्पापा; आँखो प्रकाशन, शान्तिनगर, भ्पापा; २०५३

परिशिष्ट ग :

परिशिष्ट (ग)

शुरू देखि

यहाँ अहिलेसम्म रचिएका/प्रकाशित भएका एवम् जानकारीमा आएका तर उपलब्ध हुन नसकेका केही नेपाली सवाई काव्यहरू र सवाईकारहरूको नाम उल्लेख गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

- आसाम वर्माको सवाई, (१९९०), रामप्रसाद भण्डारी, गोर्पेश्वर सुनताखान; शिवप्रसाद राघोराम, वनारस; (स्रोत - भीम कान्त उपाध्याय-आँखी भ्यालबाट हेर्दा; सन् १९९४ पृ. ३५)
 - भुओको सवाई - धर्मराज थापाको मेरो नेपाल भ्रमणमा सङ्कलित छ ।
 - जर्मनीको सवाई भाग २ 'सूचीपत्र'मा उल्लेखित ।
 - श्री ५ वात्साहको राज्याभिषेकको सवाई - शिवरत्न रेवतीरमण शर्माद्वारा सूचीपत्रमा उल्लेखित ।
 - भेडीकोटको सवाई
 - रोपाईको सवाई
 - बीरे मगरको सवाई
- } व्यक्तिगत भेटघाटको क्रममा स्वामी प्रपन्नाचार्यबाट जम्मू-कश्मीरको पुन्च भन्ने ठाउँमा संरक्षित रहेको भनी भनिएको ।
- सिक्किमको सवाई - सिक्किमेली नेपालीहरूबाट सुन्नमा आएको सवाई ।
 - शुद्ध नेपालीको सवाई - प्रेमराज शर्मा, गोर्खा सेवक प्रेसमा मुद्रित, सङ्कलन - मणिसिंह गुरुङ्-१९९४ ;
 - कमिलाको सवाई
 - लखनौ लुटको सवाई
 - नरधोजे लिम्बुको सवाई
- } बाग्दल डाँगीले लेखेका र लुप्त भई सकेका सवाई । स्रोत- सुवानन्ददास देखि राजीवलोचन सम्म - गणेशबहादुर प्रसाई, साभा प्रकाशन, काठमाण्डौ; २०४४
- काग र कागिनीको सवाई
 - महाजनका चेली बगेको सवाई
- } रचनाकार अबिलाले मगर हली, ओखलढुङ्गा सोलु, (स्रोत:- प्रयागराज भट्टराई; ओखलढुङ्गा)
- बाबु-छोराको सवाई
 - गहतको सवाई
 - पहाडको सवाई
- } आसामतिर प्रचलित, रहेको तर विस्मृत भई सकेका सवाई - रचनाकार अज्ञात; स्रोत-खेमराज नेपाल, बालिपुखुरी, बुढीगाउँ, शोणितपुर (असम)
- ४४ गोर्खा राइफलको सवाई, रचनाकार : अज्ञात
 - नब्बेसालको भैंचालाको सवाई, मन्धरा नेपाल, भोजपुर; यससको एकांश सङ्कलित पाइएको छ ।
 - गाँडाको सवाई, रचनाकार अज्ञात- निबन्धलता (ते.सं) ; डिल्लीराम तिमसिना, नभ सङ्गम, वाराणसी; पृ. ६२-८९ मा उल्लेख गरिएको ।
 - बोक्सीको सवाई - टीकाप्रसाद तथा कुलचन्द्र कोइराला, बानेश्वर, काठमाण्डौ ।
 - मित्रराज्यको सवाई - धरणीधर कोइराला, सन् १९२४ तिर ।
 - मार्कण्डेय पुराणको सदाचार धर्मको सवाई- रेवतीरमण न्यौपाने, १९८०; (नेपाली साहित्यको इतिहास, माध्यमिक कालमा शरदचन्द्र शर्माले उल्लेख गरेअनुसार)

**